

Wilhelmina Hoffman är demensläkare och rektor för Silviahemmet. Förra veckan föreläste hon för anhöriga till personer med demens. "Ingen klarar att vårda en demenssjuk ensam, man måste ta hjälp och stöd", säger hon. FOTO: URBAN NILSSON

Anhörigdag om demens: "Behövs kunskap och stöd för att förstå"

VÄXJÖ

En bra demensvård går inte att genomföra utan anhöriga, men de behöver råd, stöd och kunskap på vägen. Det var budskapet när Stiftelsen Silviahemmet bjöd in till anhörigföreläsning på Växjö konserthus.

Att vara anhörig till en person med kognitiv sjukdom, det man i dagligt tal kallar demens, kan många gånger vara svårt. När en partner, ett barn eller någon annan närstående drabbas avtar så sakteliga personens förmåga att minnas vissa saker, kanske att talet hakar upp sig och att klå på sig kan ta längre tid än vanligt. Anhöriga vittnar också om att den sjuka "bara blir sittande" och "blir irriterad och tappar humöret". För några upphör den sociala förmågan vilket kan leda till att personen uttrycker sig olämpligt i olika situationer.

Under en två och en halv timmas anhörigföreläsning gav Stiftelsen Silviahemmet handfasta råd till anhöriga om hur man kan få stöd, och hur man bemöter den sjuke, på Växjö konserthus förra veckan.

– I år är vi ute och föreläser vid fyra tillfällen. I dag i Växjö, i höst i Luleå och så vid två tillfällen i Stockholm. Föreläsningarna är stiftelsens uppgift och syftar till att höja kvaliteten i demensvården för vi vet att anhöriga är mer sjuka än icke anhöriga. Vi vill värna också om deras hälsa så att det inte blir två patienter. Ingen klarar att vårda en demenssjuk ensam, man måste ta hjälp och stöd, säger Wilhelmina Hoffman, demensläkare och Silviahemmets rektor.

I dag räknas demens som en folksjukdom och mellan 140 000 och 160 000 personer har diagnosen demens. Demens är ett samlingsnamn på uppåt ett hundra sjukdomar som drabbar hjärnan, där den vanligaste är alzheimer. Två tredjedelar av dem som drabbas av en kognitiv sjukdom får diagnosen alzheimer.

– Men 40 till 50 procent av Sveriges 90-plussare har en demenssjukdom, så vi måste bli bättre på att prata om demens. Det behövs kunskap och stöd för att förstå, säger hon från scenen.

40 till 50 procent av Sveriges 90-plussare har en demenssjukdom, så vi måste bli bättre på att prata om demens.

Ulrika Granér, specialist-sjuksköterska i vård av äldre.

När undersköterskan Inga-Lill Winqvist kliver upp på podiet uppmärksammar hon faktumet att den som är frisk tar på sig andra roller. Ibland så pass att man själv isolerar sig i hemmiljön. Man vill inte lämna maken eller maken hemma ensam för: "Tänk om hen sätter på spisen och glömmmer bort det."

– Utmaningarna för en anhörig är att acceptera sjukdomen och att skapa en relation till den. Att hitta en meningsfullhet och våga släppa på kontrollen och det dåliga samvetet, säger hon.

och det finns stöd att få. Anhöriga kan få avlastning i form av avlösning några timmar i veckan, dagverksamhet den sjuke besöker,

En anhörigs demens är ett sorgearbete att ta sig igenom.

Madelene Bruce Danielsson, legitimerad fysioterapeut.

växelboende mellan egna hemmet och korttidsboende, hemtjänst och så småningom särskilt boende. Sedan erbjuder nästan alla Sveriges kommuner stöd-samtal, anhörigutbildningar, anhöriggrupper och anhörigkonsulent.

– För att gå vidare i livet när det är som svårast måste man erkänna de svåra känslorna. Tillåta sig att sörja, för en anhörigs demens är ett sorgearbete att ta sig igenom. Det är ingen quick fix. Ta vara på de kloka personer du har runt omkring dig i till exempel anhörigföreningen på din ort, sade Madelene Bruce Danielsson, legitimerad fysioterapeut.

Eva Petersson från Lammhult satt i publiken. I 47 år

Fakta Stiftelsen Silviahemmet

- Grundades 1996 på initiativ av Drottning Silvia vars mamma drabbades av demens.
- Stiftelsen arbetar för att öka kunskapen om symptom och strategier så att drabbade får en högre livskvalitet.
- Stiftelsen Silviahemmet samarbetar bland annat med Sophiahemmet högskola och Karolinska institutet för att examinera Silviasystrar, Silviasystrarskötterskor, Silvialäkare, Silviaarbetsterauter och Silviafysioterapeuter specialiserade inom demensvård.
- Stiftelsen Silviahemmet har sedan starten dagverksamhet på Drottningholm.

har hon varit tillsammans med maken som drabbats av vasculär demens, förändringar i hjärnans blodkärl.

– Jag känner igen mycket av det som sagts. Min man är ibland på daglig verksamhet och ja, det stämmer jättemycket det de pratat om, säger Eva Petersson.

Marie Fransson
Text

marie.fransson@smp.se

Bilen blev till skrot när kvinnan krockade med en parkerad lastbil i Rottne. FOTO: POLISENS FÖRUNDERSÖKNING

Förare döms – bil blev skrot efter krock med parkerad lastbil

VÄXJÖ/ROTTNE

En Växjöbo i 25-årsåldern har dömts för vårdslöshet i trafik.

En dag i julas körde kvinnan bil i Rottne och krockade med ett lastbilsflap som stod parkerat längs med vägen på en raksträcka. Hon fick föras till sjukhus för kontroll men klarade sig med lindriga skador vid en kraftiga kollisionen. Bilen däremot fick så stora karoskadskador att den behövde skrotas.

Vid rättegången i Växjö tingsrätt förklarade kvinnan att hon måste ha blivit bländad av den lågt stående solen och dessutom hade hon slut på spolarvätska i bilen och framrutan "var skitig". Hon nekade dock till att ha kört på ett vårdslöst sätt.

Men enligt domstolen har hon gjort sig skyldig till trafikbrott eftersom hon fortsatte att köra trots att sikten framåt var begränsad. Straffet för den vårdslösa körningen blir 7 600 kronor i dagsböter.

Jesper Marken

Bil stoppades efter vinglig färd på riksväg 25

Strax före klockan 06 på onsdagen fick polisen ett samtal från en bilist på riksväg 25.

Växjö. Uppringaren hade sett en annan bil som körde vingligt i höjd med Furuby i riktning mot Växjö. Enligt vittnet körde bilen ibland mycket snabbt och ibland stannade den helt utan uppenbar anledning. Polisen fick stopp på ekipaget och det kördes av en förare som saknade körkort. Föraren misstänks för olovlig körning.

Inbrott på Rottne-restaurant

Under natten till söndagen gick ett inbrottslarm på pizzeria på Jonsgårdsvägen i Rottne.

Växjö. En ruta till restaurangen ska ha krossats men det är oklart vad som har stulits. Enligt bilder från kameraövervakning på restaurangen var det flera personer inne i lokalerna men ingen är gripen.